

1959 DS ZK Brandýských strojůren a sléváren Jeřábi táhnou (Rozov). Téhož roku v místě první okr. divadelní festival. Od 2. pol. 60. let pouze příležitostná představení DS Tyl, 1973 Duel (Bajdžijev), 1976 Gazdina roba, účast v Žebráku. Stálý ochotnický život se již neobnovil. 1993 činné Divadelní studio Tyl. 1979 zal. DDS Větrník KKP Labin, více než 50 dětí od 5 do 16 let, ved. Fr. a Mil. Tomáškoví, Rud. Janda a V. Hofmanová. První premiéra Moudrá ševcová, do r. 1985 12 premiér, účastník okr. a kraj. přehlídek, každoročně týdenní pracovní soustředění v Krkonoších. Několik skupin podle věku dětí, každá pracovala na jiné pohádce, např. Kašpárkův plán, Jak Kašpárek napálil vodníka, Rozhádaná písmenka, Šípková Růženka, Zkoušky čerta Belinka. Všichni 1984 muzikál Tři princezny na vdávání. 1994 navázalo Divadelní studio Větrník při ZŠ (dětí, středoškoláci, vysokoškoláci), ved. V. Tomášková, provd. Jakubcová. 1999 10. ročník celostátní soutěže dětí a mládeže v monologu a dialogu Kandráska, pořádal SČDO. 2000 na nádvoří zámku 1. ročník zámecké přehlídky DS z Čech na téma historické hry a pohádky. V 90. letech o. s. BAF.

1990 DDL Prachovice - Větrník, Frynta - Tomášková: Písníčky bez muziky
1995 DSÚ - Větrník, Mikulka: Ach ty konce pohádek
1997 DSÚ - Větrník, Macourek - Jakubcová: Láska a dělové koule
1959 ŠP, JH - DrKr Jedenáctiletý, Aškenazy: Ukradený měsíc (r. L. Smoljak)
1965 ŠP - Saturn (+Divadlo o páté Čelákovice), Truhlařík - Hanzlík: Žraloci a kytara
1965 ŠP - Studenti PF, A+Z+konstanta
1973 ŠP, FEMAD - DS Tyl, Bajdžijev: Duel
1996 ŠP - Větrník, Frynta: Tiky taky na hlavu aneb Hrátky s E. Fryntou

INFORMACE pro MČAD: Místopis okresu zprac. Rad. Průša. Rkp. 1998 CČAD, s. 26, 27, 68, 200, 208; DČD I, s. 350.
Boleslavský, s. III; Směkalová; Táborský, s. 179; Ve službách Thalie II, s. 19.
CIHELNÍKOVÁ, Libuše: Vzpomínky. Začnu od Adama. Rkp. 1997. 7 s. kART.
LOYDA, Vladimír: 1864-1964 Sto let českého ochotnického divadla v Brandýse nad Labem-Staré Boleslavi. Brandýs n. L., ZK ROH a Muzeum 1964, 52 s. SA Fr. Černý.
125 LET pěveckého sboru Bojan 1862-1997. Brandýs nad Labem 1997.
100 LET Bojan, pěvecký sbor. Brandýs nad Labem, ZK Brandýských strojůren a sléváren 1962.
Okresní muzeum Praha-východ v Brandýse nad Labem: A OS Tyl, A pěveckého spolku Bojan aj.

1924 loutkářský odbor Sokola. 1953 zde působily 2 LS OB, 2 školní LS a LS Úsměv ZK Kovona 1955 postoupil do kraj. kola soutěže LUT s vlastní hrou Dobrý den, zvířátka. 2000 LD Jiří Chour.

VLACHÝ, K.: Loutkářství Pražského kraje, ČsL, 1953, s. 210.

BRANDÝS NAD ORLICÍ, o. Ústí nad Orlicí

ODi mezi 1840-1846. Zpěváký spolek Žerotín zal. 1863 (1864?), i div. činnost v hostinci U Šindelářů, hrálo se cca 4x ročně. Po 10 letech ve staré radnici. V prvních 20 letech 90 her, naivní frašky poplatné době, ale i hry se zpěvy a historická dramata. Často hry českých autorů (Tyl, Klicpera). V 80. letech 19. stol. převaha hudebních produkcí, divadlo jen sporadicky, hlavně hry se zpěvy. 1889 úspěch v studni, sborníkem J. Bittner. Později jen ojedinělá představení, spolupráce s jinými OS.

1885 zal. Sokol a v hostinci U Dvořáků spolková ochotnická scéna DrO Sokola. 1886 první představení, nevelký zájem diváků, proto dále pouze zábavní a recitační večírky. 1902 divadlo v hostinci U Dvořáků. Zde několikrát i po 1918. Plně rozvinuli činnost až v nové sokolovně kolem 1925. Zah. RUR, originální kubistickou výpravu zapůjčil spolek Jirásek Choceň. 1928 (1927?) se DrO Sokola spojil s ČOJ Tyl k provedení Lucerny. Ve 20. letech asi 1x ročně, též zájezdy. Od 1931 téměř pravidelně 4x do roka - nejúspěšnější období. Převažovala česká klasika, hráli ale i cizí autory (Sardou, Pirandello). Ještě 1941 Palackého třída 27, Zpovědník, Strakonický dudák. Po 1945 zah. RUR. Poslední před-

stavení 1950 v Chocni, kde soubor často hostoval. V tomto roce DrO Sokola začleněn do ZK ROH Kovona.

Čtenářsko-ochotnická jednota Tyl zal. 1897. Jeviště v hostinci Pod hradem. Zde až do 1933 pravidelná činnost. Od 1900 každoročně 4 i více představení. Repertoár většinou doboví autoři. Regiální autorkou v 10. letech Hana Lutnová (uvedeny čtyři její

58 / Publikace k jubileu ochotnického divadla zachycuje jeho pozoruhodnou historii.

hry). 1914-1918 činnost ustala. 1919 inicioval předseda Tyla, uč. Novotný, společnou inscenaci všech OS, Ve spárech rakouského orla. 1924 členem ÚMDOČ. 30. léta zkvalitnění repertoáru. 1940-1943 činnost spolku zakázána. 1945 došlo ke sloučení Tyla s DrO Sokola. ČOJ Tyl do 1943 112 představení s 93 hrami. Činnost širší, pro výpůjční knihovni službu k dispozici 4500 knih. 1943 95 členů, z toho 45 činných.

Vzdělávací spolek Komenský zal. 1924. 1927 se sloučil s DrO Sokola a hrál v nově upraveném sokolském divadle, ještě i po 1945.

DO ZK ROH Kovona (Karosa). 1950 se DrO Sokola začlenil do ZK. Vstoupili do něj předválečné herecké generace i začínající ochotníci. Věkové složení umožnilo náročný repertoár, Gorkij, Molière, Lope de Vega, Shaw, Karvaš ad. V soutěžním hodnocení postup mezi nejvýspější soubory, r. O. Měsíček. Poč. 60. let pokles činnosti. 1961 100 let. Úspěch Neapol, město milionů, účast v kraj. soutěži. DO se věnoval i MJF a estrádním pořadům. Od 1956 též hry pro děti (1957 Popelka) a dětské a mládežnické divadlo.

Souhrnné údaje:			
období	návštěvníků	počet titulů	představení
<i>Žerotín</i>			
1863-1932	28 tisíc	115	170
<i>Sokol</i>			
1885-1950	45 tisíc	110	200
<i>Tyl</i>			
1897-1945	50 tisíc	120	220
ostatní	15-20 tisíc	80-100	100-150
<i>ZK Karosa</i>			
1950-1963	32 tisíce	50	150
<i>C e l k e m</i>			
1863-1963	180 tisíc	500	900

100 let ochotnického divadla v Brandýse nad Orlicí, s. 45.